

**OPETUSMINISTERIÖN JA OULUN YLIOPISTON VÄLINEN TULOSSOPIMUS KAUELLE
2007-2009 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2008**

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

VAIKUTTAUVUUS JA LAADUNHALLINTA

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaavat yliopistolaki, valtioneuvoston hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma sekä valtioneuvoston periaatepäätös julkisen tutkimusjärjestelmän kehittämisestä.

Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea laatu, jota tuetaan vahvistuvalla kansainvälisellä yhteistyöllä ja laatujärjestelmien kehittämisellä. Yliopistot vahvistavat toiminnallaan yhteiskunnan kestävästä taloudellisesta ja kulttuurista kehitystä, hyvinvointia sekä kansainvälistä kilpailukykyä.

Yliopistot uudistavat toimintojaan ja rakenteitaan tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi.

Oulun yliopisto edistää sivistystä ja aineellista hyvinvointia erityisesti Pohjois-Suomessa. Yliopiston painoaloja ovat informaatioteknologia ja langaton viestintä, biotekniikka ja molekyyli- ja lääketiede sekä pohjoisuus ja ympäristö. Yliopisto suuntautuu erityisesti pohjoiseen globaali- ja muutos- ja tutkimukseen ja Euroopan tutkimusalueen pohjoisen osaamisyhteisön kehittämiseen tukien EU:n pohjoisen ulottuvuuden toimintaohjelmaa.

Rakenteellista kehittämistä jatketaan yliopiston kehittämis- ja sopeuttamisohjelman sekä strategiatyön pohjalta osana tuottavuusohjelman toteuttamista. Yliopisto kehittää rakenteitaan ja yhteistyötään Oulun seudun ammattikorkeakoulun sekä Pohjois-Suomen korkeakoulujen kanssa tavoitteena synergian saavuttaminen, päällekkäisten toimintojen vähentäminen ja vaikuttavuuden vahvistaminen. Oulun yliopisto vastaa kauppatieteen tutkintoon johtavasta yliopistollisesta koulutuksesta Pohjois-Suomen alueella.

Yliopisto toteuttaa kaikki toiminnot kattavan laadunhallintajärjestelmän.

Tutkimus, tutkijankoulutus ja taiteellinen toiminta

Yliopistojen tieteellisessä tutkimuksessa ja taiteellisessa toiminnassa korostetaan laatua, kansainvälistymistä ja vaikuttavuutta. Tavoitteena on parantaa tutkimuksen johtamista ja organisointia sekä lisätä yliopistojen kansainvälistä tutkimusrahoitusta ja osallistumista kansainvälisiin tutkimushankkeisiin.

Yliopistot toteuttavat osaltaan opetusministeriön toimenpideohjelmaa tutkijankoulutuksen ja -uran kehittämiseksi vuosille 2007-2011.

Tieteellisten ja taiteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite on tohtorintutkinto. Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä.

Tutkijakoulutuksen laatua, kansainvälistymistä, opiskelijavalintaa ja ohjausjärjestelyjä tehostetaan. Yliopistot vahvistavat tutkijanuran edellytyksiä ja tohtoreiden työelämävalmiuksia. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2009 tutkijakoulujen opiskelijoista 15 % on ulkomaalaisia.

Yliopiston painopistealojen tutkijankoulutusta ja väitöskirjatöiden ohjausta tehostetaan sekä tutkimuksen laatuun, uusien kasvualojen ja huippututkimuksen kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Peruskoulutus

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät. Yliopistot huolehtivat tutkinnonuudistuksen laadukkaasta toteuttamisesta. Opiskelija- ja työelämäpalautejärjestelmiä kehitetään. Tutkinnonuudistuksen toteutus arvioidaan valtakunnallisesti vuonna 2010.

Yliopistot kehittävät opiskelijavalintoja siten, että tulossopimuskauden loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna tai edellisenä syksynä toisen asteen koulutuksen päättäneitä. Valintayksikköjen määrää vähennetään ja valinnoissa hyödynnetään entistä laajemmin lukion päättötodistusta ja ylioppilastutkintoa. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen yhteishakujärjestelmän kehittämiseen ja valmistautuvat järjestelmän käyttöönottoon lukuvuoden 2008 - 2009 opiskelijavalinnoissa.

Tutkintojen suorittamista, keskeneräisten maisteriopintojen loppuunsaattamista ja opiskelijavalintoja kehitetään erityisesti tekniikassa, luonnontieteissä ja hammaslääketieteen alalla.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä, liikkuvuutta ja verkostoitumista. Tavoitteena on, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen Aasia-ohjelman toteuttamiseen. Yliopistot osallistuvat Suomen kehityspoliittisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä koulutustarjontaa erityisesti vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetukseen ja opetusmenetelmien laatuun. Ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita rekrytoidaan pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjausta kehitetään ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon ottaen. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurin opetusta ulkomaisille tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopistot lisäävät kansainvälistä koulutustarjontaansa ottaen huomioon Unescon ja OECD:n hyväksymät suuntaviivat. Yliopistot kehittävät maisteri- ja tohtoritasolle yhteistutkinto-ohjelmia korkealaatuisten ulkomaisten yliopistojen kanssa.

Yliopistot kehittävät ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden rekrytointipolitiikkaa ja yhdenmukaistavat valintakäytäntöjä. Opetusministeriö selvittää yhdessä yliopistojen kanssa mahdollisuudet yliopistojen väliseen yhteistyöhön ulkomaisten opiskelijoiden valintakäytäntöjen keventämiseksi.

Yliopisto kansainvälistää tohtoriohjelmiä ja perustaa yhteistutkintoon johtavia tohtoriohjelmiä.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Yliopistot vahvistavat yhteyksiään elinkeino- ja työelämään. Yliopistot tehostavat tutkimustulosten ja osaamisen liiketoiminnallista ja yhteiskunnallista hyödyntämistä sekä innovaatiopalveluja. Yliopistot vahvistavat yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen edellytyksiä.

Yliopistot verkostoituvat alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi siten, että ne saavuttavat toiminnassaan korkean laadun ja vaikuttavuuden. Alueellisessa toiminnassa toteutetaan yhteisrahoitteista toimintamallia. Yliopistot selkeyttävät yhteistyötään ja työnjakoaan ammattikorkeakoulujen kanssa alueen tarpeet huomioon ottaen.

Yliopistot laativat elinikäisen oppimisen strategian ottaen huomioon tutkintokoulutuksen, avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen tarjoamat mahdollisuudet. Avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen laatua ja vaikuttavuutta parannetaan toimintamallia uudistamalla, laatuja järjestelmää kehittämällä ja kokoamalla yhteen alueellista tarjontaa. Yliopistot lisäävät työelämässä olevien mahdollisuuksia suorittaa alempaan korkeakoulututkintoon kuuluvia opintoja.

Yliopisto on keskeinen alueellinen toimija Pohjois-Suomessa. Yliopistolla on Kajaanin yliopistokeskuksen koordinaatiovastuu. Toimintaa yliopistokeskuksissa ja etäpisteissä tehostetaan keskittämällä voimavaroja pääosin projektiluontoiseen elinikäiseen koulutukseen ja paikallista yrittäjyyttä tukevaan tutkimus- ja kehitystoimintaan. Yliopisto arvioi, profiloi ja kokoaa aluetoimintojaan.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulut huolehtivat opetuksensa ja ohjatun harjoittelun korkeasta tasosta läheisessä vuorovaikutuksessa yliopiston kanssa. Opettajankoulutuksen määrällisten muutosten vaikutukset harjoittelutarpeeseen ja koulujen toiminnan laajuuteen arvioidaan. Yliopistot ja harjoittelukoulut varautuvat toiminnan volyymin muutoksiin. Harjoittelukoulut kehittävät monipuolista ohjattua harjoittelua yhteistyössä harjoittelukoulujen sijaintikuntien koulutoimen ja muiden alan toimijoiden kanssa.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina, henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys ovat hyvällä tasolla. Yliopistot tehostavat johtamista ja hallintoa. Yliopistot tukevat henkilöstön urakehitystä ja opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukyvyyn kehittämistä. Tavoitteena on pysyväisluontoisten tehtävien hoitaminen vakinaisissa palvelussuhteissa. Tutkimukseen ja ammatteihin liittyviin eettisiin kysymyksiin kiinnitetään erityistä huomiota.

Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopistojen henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

Tuottavuusohjelman kehittämishankkeet toteutetaan käyttäen hyväksi yliopiston ns. virkapankkia, henkilökiertoa sekä tukipalveluiden kehittämishanketta.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuutta ja rakenteita vapauttaen voimavaroja yliopistojen ydintehtävien hoitamiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään painoalojen vahvistamiseen, kansainvälistymiseen, uusien kasvualojen ja huippututkimuksen kehittämiseen.

Yliopistot kehittävät toimintaansa ja rakenteitaan ottaen huomioon opetusministeriön 8.3.2006 esittämät linjaukset korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen periaatteista. Vuoteen 2011 mennessä tuottavuusohjelman tavoitteena on yliopistoissa 1000 (harjoittelukouluissa 81) henkilötyövuoden väheneminen ja lisäksi yliopistoissa vastaavan suuruinen uudelleen kohdennus. Lähtökohtana henkilöstöjärjestelyille on yliopistojen rakenteellisen kehittämisen toimenpideohjelmat, joissa esitettyjä hankkeita ministeriö osin tukee hankerahoituksella. Pääosa järjestelyistä tapahtuu yliopiston omin voimavaroin.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoituspohjaa hankkimalla suoran budjettirahoituksen lisäksi täydentävää rahoitusta. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita. Yliopistojen kustannuslaskentaa kehitetään siten, että se mahdollistaa kokonaiskustannusmallin toteuttamisen.

Yliopiston tilakustannusten nousua hallitaan toimitilastrategian mukaisia toimenpiteitä toteuttamalla.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 32 prosenttia yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2008 on 10 800 000 € ja kannattavuustavoite 324 000 € (3 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 30 000 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 1 200 000 € ja sponsoritulojen 130 000 €.

Harjoittelukoulujen nettoutettavia tuloja arvioidaan vuonna 2008 kertyvän 55 000 €, josta 3 000 € liiketaloudellisesta toiminnasta ja 45 000 € yhteisrahoitteisesta toiminnasta.

Yliopisto varautuu rakenteellisen kehittämisen toimenpiteissään valtioneuvoston 25.5.2007 tekemän kehyspäättöksen mukaiseen määrärahakehitykseen uudistaen rakenteitaan siten, että se samalla toteuttaa tuottavuusohjelman tavoitteita.

Yliopisto uudistaa ja tehostaa talous- ja henkilöstöhallinnon toimintojaan ja osallistuu osana yliopistojen rakenteellista kehittämistä yliopistojen palvelukeskuksen palvelutarjonnan suunnitteluun oman yliopiston käyttöön.

MÄÄRÄLLISET TAVOITTEET

Alakohtaiset tavoitealueet

	Tohtorit	Ylemmät kk-tutk.	Joista aineenop.
Humanistinen koulutus	11	195	100
Kasvatustieteellinen koulutus	9	250	12
Terveystieteiden koulutus	5	50	0
Kauppateieteellinen koulutus	6	155	0
Luonnontieteellinen koulutus	44	325	80
Teknillistieteellinen koulutus	33	410	0
Lääketieteellinen koulutus	44	120	0
Hammaslääketieteellinen koulutus	5	40	0
Yhteensä	157	1 545	192

Yliopistokohtaiset tavoitealueet

Alemmat korkeakoulututkinnot	850
Perustutkinto-opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihto, lähtevät	460
Perustutkinto-opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihto, saapuvat	460
Ulkomaalaiset perustutkinto-opiskelijat	300
Ulkomaalaiset jatkotutkinto-opiskelijat	185
Avoimessa yliopistossa opiskelevat (laskennalliset kokovuotiset opiskelijapaikat)	1 300
Avoimen yliopisto-opetuksen väylä	100
Harjoittelukoulujen ohjatun opetusharjoittelun määrä	6 350

VOIMAVARAT VUONNA 2008

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2007 - 2009 tavoitteiden saavuttamiseksi vuodelle 2008 yliopiston toimintamenomomentille (momentti 29.50.01) esitetään:

	Vuosi 2006	Vuosi 2007	Vuosi 2008
Perusrahoitus	115 416 000 €	91 599 000 €	96 738 000 €
Hankerahoitus	6 829 000 €	5 740 000 €	5 602 000 €
Tuloksellisuusraha	2 675 000 €	26 873 000 €	28 078 000 €
Yhteensä	124 920 000 €	124 212 000 €	130 418 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	29 474 000 €	27 101 000 €	0 €
Lisätalousarviot	915 000 €	741 000 €	0 €

Perusrahoitus

Opetusministeriön käyttöön on varattu 30 000 € Oulun yliopiston yksin tai yhdessä muiden kanssa perustamien osakeyhtiöiden perustamisesta ja valtiolle kuuluvien osakkeiden merkitsemisestä, käynnistämisestä ja muista omistusjärjestelyistä aiheutuviin menoihin. Opetusministeriö päättää valtuuden käytöstä yliopiston hakemuksen pohjalta. Määrärahaa voi opetusministeriön luvalla käyttää myös jo toimivien yritysten osakkeiden merkitsemiseen.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäksi 4 823 000 € uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisen johdosta ja virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin. Perusrahoitukseen sisältyy 2 209 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin.

Oulun yliopistolle osoitetun biotekniikan erityisrahoituksen perustaso säilytetään vuoden 2006 tasolla. Perusrahoitus osoitetaan ensisijaisesti Biocenter Oulun toiminnan tukemiseen.

Opetusministeriö varautuu vuosina 2007 - 2009 hankerahoituksella biokeskusten ja molekyyli- ja lääketieteen tutkimuskeskuksen yhteisten tutkimus- ja infrastruktuurihankkeiden tukemiseen sekä muuhun biokeskusten välisen toiminnan rakenteelliseen kehittämiseen. Hankerahalla edistetään biokeskusten järjestäytymistä kansalliseksi keskuksiksi ja mahdollistetaan resurssien, infrastruktuurien ja osaamisen hyödyntäminen ja kansainvälisesti merkittävän tutkimuskokonaisuuden muodostuminen.

Hankerahoitus

Alueellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus 250 000 €

- 150 000 € Alueellisen yhteistyön kehittäminen (sis. LY-yliopistoyhteistyön ja Kokkolan kemian) (2007-2009)
- 100 000 € Oulun yliopisto Oulun läänin maakuntakorkeakouluissa (2007-2009)

Biotekniikka 900 000 €

- 600 000 € Biokeskus Suomen biotieteiden ja biolääketieteen infrastruktuuri (2008-2009)
- 300 000 € Biokeskus Suomi -verkosto (2007-2009)

Kansainvälistyminen 260 000 €

- 80 000 € Double Degree in Marketing, Speciality in International Business (2007-2009)
- 80 000 € Finnish-Russian Barents Cross Border University (FRB-CBU) (2007-2009)
- 100 000 € Kv-maisteriohjelmien kehittäminen (2008-2009)

Kansallinen terveystyöprojekti 95 000 €

- 95 000 € Hammaslääketieteen koulutuksen laajentaminen, 10 opiskelijapaikan lisäys vuonna 2008 (hankerahoitus vuoden 2012 loppuun asti) (190 000€ 2009, 285 000€ 2010, 380 000€ 2011)

Nano-ohjelma 200 000 €

- 200 000 € Optoelektroniikan yhteistyöverkosto (TTY, OY, JoY) (2007-2009)

Opettajienkoulutus 487 000 €

- 17 000 € Opettajankoulutukseen kuuluvan ohjatun harjoittelun kehittäminen ja toteuttaminen kenttäkouluissa
- 350 000 € Perusopetuksessa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot (60 opintopist.) (160 000€ 2007, 300 000€ 2009)
- 120 000 € Ruotsin kielen kielikylpyopettajien koulutus 2006-2010 (2007-2009)

Opiskeluprosessien kehittäminen 430 000 €

- 100 000 € Opettajankoulutuksen kehittäminen (2007-2009)
- 50 000 € Opiskelijavalinnan kehittäminen (yhteishaku)
- 280 000 € Walmiiksi Wiidessä Wuodessa - matkalla akateemiseksi osaajaksi (W5W-2) (2007-2009)

Rakenteellinen kehittäminen 2 830 000 €

- 150 000 € Oulun yliopiston ja Lapin yliopiston yhteistyö, sis. Saame (2007-2009)
- 80 000 € Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun yhteistyön ja työnjaon kehittäminen (130 000€ 2007)
- 400 000 € Tekniikan alan opetuksen ja tutkimuksen kehittäminen
- 1 500 000 € Tutkimustoiminnan sisäisten huippuyksiköiden ja tutkimustoiminnan kehittäminen (2007-2009)
- 700 000 € Tutkimusympäristöjen kehittäminen

Tietoyhteiskunta 100 000 €

- 100 000 € Oulun yliopiston tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttö (2007-2009)

Yliopistojen yhteishankkeet (ml. verkostot) 50 000 €

- 50 000 € Tiedeviestinnän maisteriohjelma (2007-2009)

HARJOITTELUKOULUT

Tulosopimuksen 2007 - 2009 tavoitteiden saavuttamiseksi vuodelle 2008 harjoittelukoulun toimintamomentille (momentti 29.50.03) esitetään:

	Vuosi 2006	Vuosi 2007	Vuosi 2008
Perusrahoitus	9 977 000 €	10 040 000 €	10 546 000 €
Hankerahoitus	14 000 €	0 €	0 €
Tuloksellisuusraha	0 €	13 000 €	17 000 €
Yhteensä	9 991 000 €	10 053 000 €	10 563 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	254 000 €	331 000 €	0 €
Lisätalousarviot	3 000 €	98 000 €	0 €

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 364 000 € uuteen palkkausjärjestelmään siirtymisen johdosta ja virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Sovittu rakenteellisen kehittämisen hankerahoitus arvioidaan uudelleen, mikäli hankkeet eivät etene suunnitellulla tavalla. Rakenteellisen kehittämisen ja tuottavuushankkeiden toimenpiteitä, voimavarojen uudelleen kohdentamista ja henkilöstövaikutuksia seurataan vuosittaisen tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille talousarvioasetuksen edellyttämän tilinpäätöskannanoton.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydetyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Allekirjoittajat

Sakari Karjalainen
Ylijohtaja

Lauri Lajunen
Rehtori

Anita Lehikoinen
Johtaja

Hannu Pietilä
Hallintojohtaja

Liitteet:

Liite1. Yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen rahoitus